Kategori	Gardsnr	Objekt/miljø	Omtale	Status/verneverdig (omsynssone eller foreslått omsyn)	Stad
Arkiv		Lokalhistorisk arkiv	Registrerte samlingar av lagsarkiv, næringsarkiv og privatarkiv i eldsikkert arkivrom i Fjorden nærsenter. Film, foto, dokument. Digital katalog for foto er tilgjengeleg for publikum via Bjørnafjorden bibliotek si nettside.	Deler av samlinga er digitalisert. Filmmateriell er aktuelt å overlata til fylkesarkiv for optimal lagring og ivaretaking.	
Ferdsle og kommunikasjon	10	Munkestien	Lyse kloster-Røykenes. Rideveg som etter tradisjonen skal vera frå klosteret si tid.		
Ferdsle og kommunikasjon	47	Ferstad(vågen)	Fergestad, båtskyss		
Ferdsle og kommunikasjon	52	Os stasjon	Stasjonsbygg og vognhall etter Nesttun-Osbanen	Omsynssone H570	
Ferdsle og kommunikasjon	69	Hatvik 69/1	Skysstasjon og postgard på den historiske postvegen Bergen-Stavanger	Vurdera omsynssone H570	
Ferdsle og kommunikasjon		Postvegen	Første regulerte vegnett i Norge. Frå 1780-talet frå Bergen til Stavanger. 3,5m breidd med grøfter på begge sider på flate parti. Oppgradert til køyreveg på 1800-talet. Store delar av postvegen er framleis turveg eller veg i dag. Dei lengste strekka går frå Gamlevegen på Søfteland - Nygård, Skogen, Kuven stasjon -Klokkargarden - Os skule - gamlebruo - Finnabrekka (både gamle og nye) - parallelt med Hatvikvegen - Midtbø - Klyva - Steglet, Øpstad - Vik. Torve bru. Sundfjord - Ølve	Del av nasjonal veghistorie , omsynssone H570. SVV og Vflk skal uttale seg i saker som angår postveg. Strukturar etter postveg skal bevarast, det gjeld både trase, støttemur, veiter, kulvert og bruer. Områder der det er etablert veg eller fortau på postvegen, skal traseen oppretthaldast.	
Forsamlingshus	52	Oseana kunst- og kultursenter	Bygd som kommunalt kulturhus i 2011. Teikna av Grieg arkitekter v/ Andreas Grieg. Signalbygg med karakteristisk fasade og arkitektoniske løysingar.	Vurdera omsynssone H570	
Forsamlingshus	52	Fjellheim gbnr 52/47	Bygd av Os musikkforening og Os Turnforening i 1938 som kombinert kultur- og idrettsbygg. Teikna av arkitekt Johan	Vurdera omsynssone H570	
Forsamlingshus	63	Yrkjestova	Lagshus for Os bondekvinnelag og Os husflidslag. Tidlegare tyskerbrakke oppført etter 1945. Bygd på.	Har omsynssone H570	Finnebrekka
Forsamlingshus		Ungdomshus	Er det lokale ungdomshus som burde vore listeført? Må gjerast ein gjennomgang		
Forsvarsverk og krigsminne	30	Røttingen fort	Tysk millitært anlegg frå 2. verdskrig. 80 ulike registreringar av anlegg/ objekt i området	Manglar formelt vern	Røtingatongane
Forsvarsverk og krigsminne	52	Mobergsneset	Bunkeranlegg i fjellet bak Oseana frå 2. verdskrig	Manglar formelt vern	
Forsvarsverk og krigsminne	53	Ulven leir	Millitærleir sidan andre halvdel av 1800-talet. Manglar oversikt over kulturhistoriske verdiar. Fleire minnesmerke på eigedomen.		
Forsvarsverk og krigsminne	55	Tanksperringar på Osøyro	Betongsøyler frå 2. verdskrig langs Baronselva som skulle stoppa alliert landgang på Bergens-halvøya frå sør.	Manglar formelt vern	
Forsvarsverk og krigsminne	63	Bunker - skytestilling på Lyngheim	Skytestilling frå 2. verdskrig	Manglar formelt vern	Lyngheimparken
Gjenstandssamlinar	16	Museumssamling Lysøen	7.000 gjenstander er registrert og flytta på i samband med det store restaureringsprosjektet i villaen på Lysøen. Ansvarleg: Kode. Eigar: Fortidsminneforeningen	Manglar formelt vern, men teke vare på i trygge former	
Gjenstandssamlingar	24	Kommunal museumssamling	Gjenstandssamling bygd opp av Os museumslag 1950-1980 og overtatt av kommunen. 175 gjenstander i katalog. Ikkje komplett oversikt. Oppbevart i kjellaren på nyebygget på Askviknes med kontrollerte klimatiske forhold.	Har ikkje formelt vern	
Gjenstandssamlingar	179	Gardsmuseum i Juvik 179/1	Gjenstandssamling frå garden registrert etter norsk museumsstandard og oppbevart i "gamlestova". Privat eige.	Har ikkje foremelt vern	
Gravplassar	10	Kolerakyrkjegard ved Steinkulo	Kyrkjegard etablert 1849 . Ein person gravlagd her. Kyrkjegardsmur er synleg.	Vurdera omsynssone H570	Lysekloster hovudgard
Gravplassar	191	Kolerakyrkjegarden i Håvik	Kyrkjegard etablert 1849 To menneske gravlagt her. Kyrkjegardsmur innstakt	Vurdera omsynssone H570	
Historiske hage- og parkanlegg	55	Kyrkjeflaten	Park etablert etter flyttinga av Det gamlekommunehuset frå Øyro i 1986. Os kommune sin tusenårstad frå 2000.	Har omsynssone H570	
Historiske hage- og parkanlegg	55	Minneparken	Minnepark etablert i 1946 med monument over falne i 2. verdskrig. Bauta over falne og deltakarar i krigshandlingar i ufredsåra før 1814. Minnestein over Marie Østrem og den frivillige innsatsen for å hjelpa andre under 2. verdskrig.	Har omsynssone H570	Giskavollen
Historiske hage- og parkanlegg	63	Lyngheim	Park etablert etter at Os kommune kjøpte eigedomen. Opprinneleg skild frå Haugstræ (Solstrand) i 1898 som feriestad for kjøpmann August og Augusta Wallendahl. Våningshus flytta frå Tveit og gjenreist i parken i 2011. Rosemålarverkstad opna 2022.	Regulert til parkføremål. Lyngheimtunet har omsynssone H570. Villaen har omsynssone H570 og sosikode 1210	
Historiske hage- og parkanlegg	66	Moldegaard park	Moldegaard park, 40 mål, 1905-1910, anleggsgartner Ingolf Eide, basert på klassiske engelske parker. Arkitekt Ole Landmark ansvarleg for rehabiliteringar. Tidlegare statsminister Johan Ludwiwg Mowinckel innførte fleire av trea frå Amerika, blant anna den kanadiske grana og apeskrekk.	Har omsyn H570. Kulturhistorie, kulturlandskap, parkanlegg. Foreslå å utvide til steingard og villa?	
Hotel/ overnatting	54	Kuven 54/657	Tidlegare pensjonat. I dag seksjonerte bustader.		
Hotel/ overnatting	63	Solstrand fjordhotell	Etablert 1896 av Christian Michelsen (1857-1925). Drive av familien Schau-Larsen sidan 1929. Bygd om og utvida i fleire etappar.	Tildelt Olavsrosa av Stiftelsen Norsk kulturarv	
Immateriell kulturarv		Oselvarbygging	Oselvarverkstad etablert 1997. Verkstad og lærlingebedrift som produderer båtar og vidareførar tradisjonshandverk	Listeført som beste vernepraksis av Unesco 2015. I 2021 fekk verkstaden dobbel verdsarvstatus då heile den nordiske klinkbåt-tradisjonen vart listeført av Unesco.	
Immateriell kulturarv		Tønne	To aktive verkstader i Bjørnafjorden. Tønnegarden med i nettverket Handlaga. Har vore lærlingar og nye fagbrev i seinare år.		
Immateriell kulturarv		Bunad	Omfattande registereringar og rekonstruksjon av eldre bunader både i Os og Fusa. Aktiv produksjon både som profesjonell verksemd og som fritidssyssel. Har ikkje vore lærlingeplassar.		
Immateriell kulturarv		Rosemåling	Ingen som driv rosemåling i Os-tradisjonen som profesjonelt handverk. Dokumentasjonsarbeid gjort og fritidsmålemiljø skapt rundt ny Rosemålarverkstad på Lyngheim		

Immateriell kulturarv		Mattradisjon	Døme på særmerkte mattradisjonar i området er raudravle til festmat og dobbeltkake frå Hålandsdalen. Kan vera eit potensiale for sal som lokalmat og gardsmatutsal, men er arbeidsintensivt og for øvde hender. Kan kursing i regi av husflidslag vera ein veg å gå for å vidareføra tradisjonane?		
Immateriell kulturarv		Tradisjonsmusikk	Omfattande dokumentasjon gjort og samla i Arne Bjørndals samlingar på UiB. Særmerkt tradisjon på slåttetromme, men også på hardingfele og i vokalmusikk. Aktiv bruk av tradisjonsmusikk rundt Bjørnafjorden spelemannslag. Er ikkje tilbod om tradisjonsmusikk i kulturskulen.		
Immateriell kulturarv		Talemål/ dialekt	Talemålet i Bjørnafjorden er i endring, men samstundes ein kulturarv innbyggarane er berarar av. Viktig identitatsmarkør. Er dokumentert og forska på over tid. Sterke likskapstrekk, men også variasjonar på tvers av kommunen.		
Industrielle kulturminne	1	Gåssand kraftstasjon	Bygd 1914 Nedlagd som kraftstasjon. Eigar Bjørnafjorden kommune.		
Industrielle kulturminne	52	Bergen Packing /"Sildafabrikken"	Etablert på Osøyro i 1910. Hermetikkfabrikk til ca 1970. Bygd om og på i fleire omgangar, men hovudstrukturen av "Pekingen" er lesbar.	Har sosikode 1210	
Industrielle kulturminne	55	Os næringspark/ Bahusfabrikken	Etablert her i 1934 etter tidlegare bygg brann på Osøyro. Drift som møbelfabrikk til 2001. Deler av opprinneleg bygg står i dag.	Vurdera sosikode 1210 for eldste delen av fabrikken	
Industrielle kulturminne	63	AS Rundververiet/ Irisfabrikken	Irisfabrikken bygd 1952. Trikotasjeproduksjon til 2001. Bygd om til anna arealbruk under namnet Irisgården	Har omsynssone H570	
Industrielle kulturminne	123	Smørfabrikken Viking	Margarinfabrikk frå 1888-1978. Drift med vasskraft frå elva. Bygning er i dårleg stand. Uavklarte vassrettar.	Har omsynssone H570 og sosikode 1210 for fabrikken	
Industrielle kulturminne	123	Oshamar 123/68	"Hans Sværen mekanisk verkstad", sagbruk og kraftverk 1943-1980. Restaurert med Ta-eit-tak-midlar og fylkeskommunalt tilskot til vern av kulturminne.	Vurdera omsynssone H570	Koldalsfossen
Industrielle kulturminne	221	Treverkstad i Mjelkevika	Småindustri med m.a. produksjon av blomsterpinnar og tønnestav	Inntakt miljø. Vurdera omsynssoner H570	Lygre
Jordbruk	1	Raudlistova	Røykstove frå tidleg 1800-tal. Våningshus på garden i Raudlio som vart fråflytta i 1894. Flytta til parken på Moldegård rundt 1900. Rive 1949, overtatt av Os museumslag og lagra til 1990-talet. Ført tilbake til opphavelege tufter og restaurert 1994 som eit sysselsettingstiltak. Bruk som dagsturhytte i kommunal eige.	Vurdera omsynssone H570	
Jordbruk	2	Gåssand 2/1	Gardsbruk med lemstove, sagbruk, naust og kvernhus	Vurdera omsynssone H570	
Jordbruk	9	Lysekloster hovudgard	Gardstun med paktarbustad, stabbur, uthus, løe	Vurdera omsynssone H570	
Jordbruk	16	Gardsbruk på Lysøya	Opprinneleg husmannsplass og småbruk. Viktig sosialhistorie med dagens samanheng til Ole Bull sin villa på same eigedomen	Vurdera omsynssone H570	
Jordbruk	20	Bjoarvik	Gardstun. Einbølt klyngjetun.	Vurdera omsynssone H570	
Jordbruk	25	Flatøy 25/2	Typisk kystbondebruk - med småbruk og fiskeri som næring i eit autentisk miljø	Vurdera omsynssone H570	Bruk under Forstrøno
Jordbruk	29	Røtinga 29/3	Gardstun	Vurdera omsynssone H570	
Jordbruk	44	Marivegen, gbnr 44/263	Samanbygd anlegg med bu og røykstove.		
Jordbruk	47	Ferstad gard, gbnr 47/1, 2, 3	Ferstad gard er ein av dei største gardane i Bjørnafjorden kommune. Den har skifta eigar og ulike slekter mange gonger fram gjennom tidene, og har i fleire periodar vore embetsmanns- og offisersgard. Til forskjell frå fleirtalet av gardsbruk i området har Ferstad ikkje vore eit vanleg leiglendingsbruk under store jordeigarar som Lysekloster og Baroniet Rosendal. Garden har vore eigd både prestar og offiserar. Garden har i periodar blitt driven av paktarar og gardstyrarar. Ferstad var også i ein kort periode ein del av tidlegare statsminister Christian Michelsen sine eigedomar i tidlegare Os kommune. Gardstunet er eitt av få slike anlegg i regionen. Bygningsmiljøet framstår stilhistorisk som representativt og autentisk døme frå tidsperioden. Sosialhistorisk er det eit også godt døme på ein storgard på Vestlandet frå 1700-talet og det som vert kalla dansketida. I dag står gardstunet dessutan i ein god fysisk miljøsamanheng som ein del av eit kulturlandskap med tradisjonell landbruksdrift.	Høg verdi, *forslår* omsynssone H570 for heile tunet	20/8043-41
Jordbruk	52	Indre Moberg 52/5	Gardstun. Våningshus frå 1870	Vurdera omsynssone H570	Stemmevegen
Jordbruk	61	61/2 Hjelle	Lemstove bygd 1866	Vurdera omsynssone H570	
Jordbruk	63	Hauge, 63/1	Lemstove frå ca 1900	Har sosikode 1210	
Jordbruk	63	Hauge, 63/4 Orrebakken	Tidlegare småbruk. Verkstad som var tidlegare våningshus på garden	Har omsynssone H570 og sosikode 1210 for verkstadbygget	Finnebrekka
Jordbruk	63	Hauge, gbnr 63/9	Gardstun på nordsida av Hatvikvegen. Røykstove frå 1600-talet.	Vurdera omsynssone H570 og sosikode 1210 for røystove	
Jordbruk	63	Hauge, gbnr 63/464	Lemstove med karakteristisk bua kvelving i taket på stova. Store endringar i miljøet med ny reguleringsplan forringar verdien av lemstova.	Vurdera omsynssone H570/ sosikode 1210	Bjørnafjorden hotell
Jordbruk	66	Moldegård, gbnr 66/1, 9	Villaen, park, steingard, stallmesterbustad, seremonihus, sag		
Jordbruk	71	Berge, nedre, fleire bruk under gnr 71, bnr 113, 19, 2, 35, 8?, 27?, 6?	Fleire tun og landskapet dannar eit kulturmiljø. Minst 8 eksisterande sefrak-bygg knytt opp mot landbruk, eldste bygget, ei røykstove har tømmer frå 1500-talet	Foreslår omsynssone H570	
Jordbruk	81	Lio gard, gbnr 81/1	Våningshus 1700-1799, stabbur 1803, løa 1825-1849, naust århundreskiftet 1800-1900. Verdfullt kulturlandskap. Solgt frå Ola Endreson Ferstad (eigar av Ferstad gard) til Axel Mowatt (som var frå Tysnes) og dermed Rosendalsgodset i 1668.	Høg kultur- og naturverdi, foreslår omsynssone H570 for heile tunet + landskap	26/8901
Jordbruk	85	Steindalsetra	Opphavleg stølshus frå 1813 (?) og overtatt av Os ungdomslag som lagshytte i 1930-åra	Vurdera oomsynssone H570	
Jordbruk	115	Ådlandssetra	Stølsmiljø med 6 sel frå gardane på Ådland. Støling til 1949.	Vurdera omsynssone H570	
Jordbruk	121	Koldal 221/9	Enkelbreidda lemstove - karakteristisk bygningstype. Lite bustadhus med sosialhistorisk verdi	Vurdera omsynssone H570	
Jordbruk	123	Øvre Eikeland, gbnr 123/5, 6	Våningshus frå 1841, men den eine tømmerkassen kan være eldre. Eldhus 1882 med smie og korntørke. Hellebrot i utmark.	Høg verdi, omsynssone H570 for heile tunet	

Jordbruk	132	Postgard Øpstad, Øftestue gbnr 132/1	Øftestue. Røykstove og lemstove	Har omsynssone H570	Kan flyttast til tema Ferdsle og kommunikasjon
Jordbruk	145	Holdhusstølen	Støl med to av tre inntakte sel for bruka på Holdhus og Haugen	Vurdera omsynssone H570	Sti frå Heihiller
Jordbruk	146	Hålandstræ 146/4	Sveitsarhus med tohøgda altan, eldre stovehus med røykstove. Garden der teatersjef Ingjald Haaland (1885-1952)vaks opp.	Vurdera omsynssone H570	Holdhusvegen
Jordbruk	147	Heihiller, gbnr 147/6	Løe datert 1598-99, våningshus, uthus	Høg verdi, foreslår omsynssone H570 for heile tunet. Løa automatisk freda?	
Jordbruk	156	Tombra 156/1,2	Klyngjetun, samanbygd anlegg med røykstove, skykkje, do og høns-/ grisehus. Stova truleg frå 1700-talet	Høg verdi, foreslår omsynssone H570 for heile tunet	
Jordbruk	172	Eidegrend, gnr 172, bnr 2, 1	Klyngjetun, 6 sefrak-bygg i klynge + 2 andre, 4 av dei eldre enn 1850,	Høg verdi, foreslår omsynssone H570 for heile tunet + dei to bygga på nabotomt	
Jordbruk	172	Eidestøa, gbnr 172/5	5 bygg sefrakregistrert - 4 av dei eldre enn 1850, røykstove, eldhus og to naust	Vurdera omsynssone H570	
Jordbruk	176	Hammarland	Gardstun ved Gjønavatnet med samanbygd anlegg. Frittståande glasstove. Naust. Fleire bygg i klyngetunet har gått tapt i nyare tid. Utmark frivillig skogvern med gammal kulturmark.	Vurdera omsynssone H570	
Jordbruk	178	Vinnesholmen	Tidlegare husmannsplass og småbruk. Våningshus, løe og naust. Eigar Bjørnafjorden kommune.	Vurdera omsynssone H570	
Jordbruk	188	Særvoll	Gardstun i Strandvik. Bispestova og "amerikaløe"	Vurdera omsynssone H570	
Jordbruk	198	Sandal	Våningshus i bergensklassisisme frå om lag 1850. Stort eldhus, Stabbur og sjøbu tett på tunet	Vurdera omsynssone H570	
Jordbruk	199	Engevik, gbnr 199/1	Eldste bygga frå 1720-talet. Offisersgard reist av Christian Wilhelm Segelcke. 9 bygg frå 1700-talet, hovudhus 1770. Bergens-klassisisme. Har vore regulert som spesialområde vern.	Høg verdi, foreslår omsynssone H570 for heile tunet. I dag H910 Spesialområde vern	
Jordbruk	200	Mjånes, gbnr 200/17	Lemstove (våningshus) 1885, sauehus, eldhus, skomakerverkstad og løe. Løa er truleg frå 1500-talet då ho har konstruksjonar (grindverk) som kan tyde på det. Tunet har stor autensitet.	Høg verdi, foreslår omsynssone H570 for heile tunet	
Jordbruk	207	Lille Baldersheim 207/1	Gardsanlegg frå 1700- og 1800-talet med karakteristisk våningshus , stabbur mm	Vurdera omsynssone H570	
Jordbruk	213	Aarvik, gbnr 213/4	13 sefrakbygg, 9 av dei eldre enn 1850. Garden framstår som autentisk og er høgst representativ for eit vestlandsk bruk frå den tida. Opplevingsverdien av tunet er særs god og gjev oss kunnskap om både den nære og eldre fortida vår og lokalhistoria på staden, om bustadmønster, eldre gardsdrift og landbruk. opphaveleg ein husmannsplass under garden Svinastein gbnr. 213/1. Aarvik blei kjøpt ut som eigen gard allereie i 1820.Tunet består i dag av fire innhus og uthus i ei tett klyngje, med ei påbygd løe (1860) og eldhus i umiddelbar nærleik. Eit steinkast unna ligg smia og smalhuset. Det høyrer også naust, sjøbu (1860-70), del av saghus (1877?) ved sjøen, og vårflor på stølen til bruket. Fleire av bygga er i bruk, framleis med sin opphavelege funksjon. Den eldste røykstova er ivaretatt slik den var etter den siste bebuaren, med interiør og detaljar intakt. Nytt våningshus på garden blei sett opp i 1927, men det budde likevel folk i røykstova (1823) fram til slutten av 1970-talet. Tett opp til røykstova er glasstova, våningshus nr. 2, som blei sett opp i 1840.	Høg verdi. Foreslår omsynssone H570	
Jordbruk	213	Svinastein/Solvang, gbnr 213/3	1700-1800-talet. Døme på samanbygd anlegg med røyksotve og bu. Einbølt klyngjetun	Høg verdi, foreslår omsynssone H570 for heile tunet	
Jordbruk	215	Yddal	Gard med tre bruk og busetnad frå 1400-talet. Fråflytta i 1960. Naturreservat frå 1999. Døme på veglause fjellgardarar. Bygningsmiljø frå slutten av 1800-talet. Nytta til feriebustader.	Viktig å vidareføre kulturminna i naturreservatet, foreslår omsynssone H570	
Jordbruk	224	Sundfjord, gbnr 224/2 (+ 224/48?)	Våningshus 1800-1899 men austre del kan vera eldre, sveitsarstil, skulehuset 1800-1899, løe 1800-1899, lemstove og stallen 1800-1899. Opphaveleg del av postgarden (224/48) på Sundfjord og Den Stavangerske Postvegen går igjennom garden. Dette kulturmiljøet er kjelde til kunnskap og oppleving av historia når det gjeld bustadmønster, gardstun, skule, landbruk og postveg i bygdene	Verneverdig tun, foreslår omsynssone H570	20/8043-70
Kyrkje, bedehus	10	Lysekloster Kapell	Privateigd kapell på Lyse Kloster Hovedgård, frå 1663. Aktuelt med fredningssak.	Listeført ?	
Kyrkje, bedehus	55	Os kyrkje	Trekyrkje. Bygd 1870	Listeført	
Kyrkje, bedehus	63	Bedehuset Betania 63/40 på Troppabakken	Bygd i 1915 av Os lokale indremisjon	Er sosikode 1210 for bygget	
Kyrkje, bedehus	123	Eikelandsfjorden gamle bedehus 123/14	1892. Påbygd fleire gonger. I dag privat bustad		
Kyrkje, bedehus	136	Foer bedehus	Bygd 1920 av materialar frå det første skulehuset i Fusa bygd i 1862 på Opsalhaug. I bruk som bedehus. Modernisert.		
Kyrkje, bedehus	172	Hålandsdal kyrkje	Trekyrkje bygd 1890. Teikna av Karl Askeland frå Manger.		
Kyrkje, bedehus	178	Vinnes bedehus	Bedehuset "Fredheim" bygd 1918 av Neset Kina og Indrmisjon. Gjekk ut av bruk på 1970-talet. I dag drive av Venelaget til Fredheim som kulturbedehus. Både interiør og eksteriør er inntakt frå 1918. Teikna Magnus Dagestad.	Høg verdi, omsynssone H570	
Kyrkje, bedehus	185	Strandvik bedehus	Bedehuset "Berget" bygd 1929 av Strandvik indremisjon. I dag privat bustad.		
Kyrkje, bedehus	220	Sundvor kyrkje	Trekyrkje. Bygd 1927	Listeført	
Offentlege og private institusjonsbygg	24	Askviknes barneheim	Etablert i 1900 av Norsk Misjon blannt hjemløse. Avvikla drifta i 1953. Overtatt av Hordaland fylke som institusjon innan psykiatri. Os kommune overtok eigedomen i 2012. Det gamle barneheimsbygget vart freda i 2012 som «et sosialhistorisk viktig kulturminne om den statlig institusjonaliserte assimileringspolitikken overfor tatere og reisende". Bygget er ikkje i dagleg bruk.	Freda	
Offentlege og private institusjonsbygg	31	Kongshaug musikkgymnas	Folkehøgskule frå 1974 (?) Musikkgymnas 1999. Bygningsmasse frå ulike epokar og tidlegare fritidseigedom. Verneverdiar uavklara.		
Offentlege og private institusjonsbygg	33	Kysthospitalet Hagevik	Grunnlagt 1893 som spesiasjukehus for tuberkolose og skrofulose. 5 bygningar + park og hageanlegg er freda i 2012	Freda	
Offentlege og private institusjonsbygg	36	Ravneberghaugen	Grunnlagt i 1899 som landets første rekonvalsensheim for kvinner. Usikker status for eldre bygningsmasse		

Offentlege og private institusjonsbygg	53	Ulven leir	Ukjend status		
Offentlege og private institusjonsbygg	54	Os gymnas 54/120	Grunnlagt 1966. Nybygg i funksjonalistisk betong arkitektur.	Vurdera omsynssone H570	
Offentlege og private institusjonsbygg	55	Det gamle kommunehuset	Bygd på Moldegård i 1720. Flytta til Osøyro som kommunehus på 1880-talet. Flytta til Kyrkjeflaten i 1986 og restaurert 1988/1989.	Ligg i område med omsynssone H570. Foreslår sosikode 1210 for bygget	
Offentlege og private institusjonsbygg	55	Kviteskulen	1914 - bygd som skule og er framleis skule	Foreslår omsyn med sosikode 1210 for bygget og H570 for området	
Offentlege og private institusjonsbygg	55	Os gamleheim	Sto ferdig 1932, heim for eldre, 24 rom, også fattige eldre. Bygd mykje om i seinare tid, men framleis i bruk.		
Offentlege og private institusjonsbygg	55	Os prestegard 55/1	Hovudhuset, den nye prestebustaden, bygd 1928. Teikna av Ole Landmark. I bruk til kommunalt føremål. Den gamle prestegardsbygningen: samanbygd anlegg med Borgstova og Glasstova + stabbur. Glasstova restaurert 2020.	området. Borgstova automatisk freda. Glasstova og stabbur vedtaksfreda.	
Offentlege og private institusjonsbygg	59	Mobergslien gbnr 59/24	Chr. Michelsen, 1916. Arkitekt: Egill Reimers, velkjend Bergensarkitet. Bygd om til barneheim (Hord. fylkeskommune) for tuberkolosetruga born, 1930-31 . Institusjonsbygg/spedbarnsskulen, Sonja Christie, MNAL, 1969.	Foreslår omsyn med sosikode 1210 for det eldste bygget og H570 for området.	
Offentlege og private institusjonsbygg	131	Rosenlund gbnr 131/5	Bygd som prestegard 1843, kommunal legebustad frå tidleg 1900-tal	Freda	
Offentlege og private institusjonsbygg	131	Fusa prestegard	"Ny" bustad for sokneprest sto ferdig i 1912. Var i bruk som bustad for prest til buplikta vart oppheva.	Har omsynssone H570	
Offentlege og private institusjonsbygg	140	Fusa sjuke- og aldersheim	Bygd som hotel Granly 1903. Feriekoloni Maiblomsten 1915-1952, "ådsveikeheim 1952-1962, 1965-1986 aldersheim for Fusa kommune. Står i dag tomt og regulert til hotell- overnattingsføremål		
Offentlege og private institusjonsbygg	154	Holdhus gamle skule	1875. Skulehus for Holdhus fram til 1956. Overtatt av private. Kommunal eige frå 1981. Skulemuseum frå 1986.	Foreslår omsyn med sosikode 1210 for bygget og H570 for området	
Sjøbruksmiljø	22	Drangsvågen	Sjøbruksmiljø med buer og naust	Vurdera omsynssone H570	
Sjøbruksmiljø	30	Lyngholm Sundøy 30/17-19,21,22	Sjøbruksmiljø på holme vest for Lepsøybrua. Buer, nothenge	Vurdera omsynssone H570	
Sjøbruksmiljø	31	Lepsøy	Sjøbruksmiljø ved kaiområde. Naust og buer.	Vurdera omsynssone H570	
Sjøbruksmiljø	63	Oselvo	Naustmiljø på austsida av Oselvo frå "nyebrua" og oppover. Bygd i fleire faser og epokar. Gir farge til sentrums- og elvemiljøet. Få bygg med høg alder.	Naustrekke ved Os prestegard har omsynsone H570 og sosikode 1210. Det same har naustmiljø på Orrebakken.	
Sjøbruksmiljø	64	Lyssandfjera	Naustmiljø for Hauge og Lyssandgarden. Naust av ulik alder	Vudera omsynssone H570	
Sjøbruksmiljø	78	Vinnessundet	Sjøbruksmiljø med kai, sjøbu, tidlegare butikk, tidlegare bakeri, post og rutebåtekspedisjon.	Har omsynssone H570	
Sjøbruksmiljø	78	Selsvik	Sjøbruksmiljø med naust	Har omsynssone H570	
Sjøbruksmiljø	109	Holsund	Sjøbruksmiljæø med aktiv tønneverkstad	Har omsynssone H570	
Sjøbruksmiljø	111	Sjøhusmiljøet i Samnøysjøen	Sjøbruksnæring, tønnehistorie frå byrjinga av 1900-talet. Kulturmiljøet i Samnøysjøen har stor kulturminneverdi som kjelde til kunnskap kring sjøbrukstradisjonane i Bjørnafjorden aust. Samnøysjøen framstår som representativt for korleis utviklinga av bøkkartradisjonane gjekk føre seg i takt med endra behov innan fiskerinæringa. Handverket gjekk frå allemannskunnskap til yrkesretta handverk. Kunnskapen om å laga tønner er i dag truga. Tønnegarden i nærleiken av Samnøysjøen, er med på å halde denne kunnskapen i hevd. Dei gamle tønnefabrikkane ved Samnøysjøen utgjer fysiske strukturar kring dette handverket, og har difor stor verdi. Kulturmiljøet opplevast autentisk og er framleis lesbart slik det står i dag.	Har omsynssone H570	
Sjøbruksmiljø	114	Holmefjord	Sjøbruksmiljø med naust, sjøbuer, tønneverkstader mm	Har omsynssone H570	
Sjøbruksmiljø	115	Ådlandssjøen	Sjøbruksmiljø med naust og brygge	Har omsynssone H910. Spesialområde vern i reguleringsplan	
Sjøbruksmiljø	118	Hafskorvika	Sjøbruksmiljø. Naust, sjøbuer	Har omsynssone H570	
Sjøbruksmiljø	123	Naustdalen Eikeland	Sjøbruksmiljø. Naust, sjøbuer, tønneverkstad, brygge	Har omsynssone H570	
Sjøbruksmiljø	185	Strandvik	Naustrekkja i Strandvik	Har omsynssone H910. Spesialområde vern i reguleringsplan	
Sjøbruksmiljø	199	Engevik Havn og Hamnavågen	1820-åra. Fiskeri med eksport, seinare gjestgjevarstad. Lars Samsonsen Meidell (1796-1865). Sjøbruksmiljø i Hamnavågen med sjøbuer, nothenger og naust.	Har omsynssone H570	
Sjøbruksmiljø	213	Femangerholmen	Holme med to sjøbuer frå 1900-talet. God miljøsamanheng med Skåraholmen. Høyrer til gardane på Svinastein	Vurdera omsynssone H570	
Sjøbruksmiljø	216	Skår	Nothengja frå 1950-talet. Nytta til tørking og lagring av nøter på 1950-60-talet, og eit verfult minne frå fiskerinæringa. Det er svært få notheng igjen i landskapet.	Vurdera omsynssone H570	
Skip/båtar		M/S Midthordland	Bygd på Stord verft i 1947. Rutebåt i Bjørnafjordsområdet til 1970. Seld til Sveriege i 1971. Kjøpt tilbake i 1994.	Status som verneverdig fartøy av Riksantikvaren i 1995	
Skip/båtar		M/B Snøgg	Bygd av Henrik Asvik og Sønner 1926. I bruk til fiskefrakt. Involvert i dramatiske hendingar under 2. verdskrig med flukta til eit kanadisk flymannskap i 1944. Omfattande istandsetjing i 2003-2004. Kjøpt av Vernelaget Snøgg i 2024 og ny restaurering i prosess. Finansiering m.a. frå Kulturminnefondet og kommunen	Status som verneverdig fartøy av Riksantikvaren 2023	
Skip/båtar					
Tekniske kulturminne, vegar, bruer, kaiar, hellebrot,	8	Torve bru, gamle	Tørrmura steinbru på den historiske postvegen over Gåsakilen. Seint 1700-tal?	Vurdera omsynssone H570	
Tekniske kulturminne, vegar, bruer, kaiar, hellebrot,	2	Kvernhus på Gåssand	Kvernhus for Gåssand-garden		

Tekniske kulturminne, vegar, bruer, kaiar, hellebrot,	8	Torve bru, nye	Ligg under fylkesvegen ved Gåsakilen. Tørrmura steinbru under? Alder?		
Tekniske kulturminne, vegar, bruer, kaiar, hellebrot,	52	Osbanen	Døme frå Bergen sin plan: Da Osbanen åpnet 1894 betydde det en kommunikasjonshistorisk revolusjon for Fanabygden. Ikke bare fikk bøndene kortere vei til byen for å omsette sine produkter, men jernbanen åpnet også for økt boligbygging i området. Ved kongelig resolusjon i 1891 fikk et privat selskap konsesjon på jernbanedrift i 40 år, under vilkår av at selskapet stilte tog til disposisjon for militærtransport og at billettakstene skulle godkjennes av staten. Banen anlagt som såkalt tertiærbane, en lettbygd smalsporet 26 km lang jernbane med 12 stasjoner og med sporvidde på 750 mm. En kostnadsdrivende faktor ved baneanleggelsen var tunnelbygging og man bestrebet seg derfor på å unngå høydedrag. Dermed fikk banen mange og til dels krappe kurver, og det førte til at banens maksimale hastighet var 25 km/t. Banen fikk postekspedisjon, og store deler av Midthordland og Osbygda fikk dermed raskere og sikrere postgang. I åpningsåret 1894-95 var det 67 500 passasjerer og mot slutten av første verdenskrig oppnådde et årlig passasjertall på 220 000. De mange militære som reiste til og fra Ulven leir utgjorde en vesentlig del av passasjertallet på denne tiden. Likevel ble banen aldri et foretak med stort overskudd. Fra 1918 til 1924 minket passasjerantallet med nesten 100 000, og 1924 var det siste året med driftsoverskudd. Med sin langsomme fart og det tungvinte omlastingssystemet til Vossebanen på Nesttun stasjon, var banen ikke lenger konkurransedyktig. Banen ble nedlagt i 1935, delvis fordi driftsselskapet selv hadde startet bilrute i 1927 – dette fortsatte som A/S Bilruta Os-Bergen. Selv om skinnestrengen er fjernet for lengst, eksisterer fortsatt store deler av banetraseen som gang- og sykkelvei. Det er mulig å gå eller sykle stort sett hele traseen på 15km fra Nesttun til Kalandseidet. Langs traseen finnes det stadig rester etter forstøtningsmurer, kulverter, små broer og fundamenter for overgangsbroer med mer. Stasjonsbygningene på Stend og i Rådalen står fortsatt. Til sammen er disse viktige tekniske kulturminner som er med på å formidle en viktig del av kommunikasjons- og samferdselshistorien vår. Denne bruken av banetraséen er et godt eksempel på vern gjennom bruk, der tilretteleggingen hittil bare i noen grad har forringet kulturminnet som et historiefortellende element.	Bevara eksisterande trasè med omsynsson H570. Tiltak som kan forringe traseen er ikkje tillatt. Regional verdi.	
Tekniske kulturminne, vegar, bruer, kaiar, hellebrot,	63	Osbru	Bru-kar står att etter eldre bru ved "Gamlebrua".		
Tekniske kulturminne, vegar, bruer, kaiar, hellebrot,	124	Hellebrot på Austestad	Spor etter bergverksdrift med uttakt av heller. Var også slik drift på nabogarden Eikeland i aust. I dag er det drift på nabogard i vest Berge.		
Tekniske kulturminne, vegar, bruer, kaiar, hellebrot,	154	Drageidkanalen	Bygd i 1887 av staten. 200 meter lang, 3 meter brei i botn. 0,7 m minstdjupn. I 1912-1913 vart trekkvegen bygd høgare og lengre. Kommunikasjonsline mellom Hålandsdalen, via Henangervatnet til Sævareid og omverda. Veganlegget som kryssar kanalen med bru er frå 1936, tørrmurar.		
Tekniske kulturminne, vegar, bruer, kaiar, hellebrot,	178	Leirkaien på Selsnes, Vinnes	Utskipingskai for Vindænes Teglverk 1878-1923. Naturstein, ytst forma som ein triangel		
Tekniske kulturminne, vegar, bruer, kaiar, hellebrot,	188	Dampskiskaien Strandvik	Gamlekaien. Tidlegare ekspedisjonhus på kaia.		
Tekniske kulturminne, vegar, bruer, kaiar, hellebrot,	194	Dalamannskaien ved Henangervatnet	Kaien for ferdsla på Skogseidsvassdraget. Omlag 70 gardar nytta vassdraget som viktigaste ferdsleveg.		
Tekniske kulturminne, vegar, bruer, kaiar, hellebrot,		Postveg	Søfteland - Os - Hatvik - Fusa - Strandvik - Sundfjord - Ølve. Bygd i andre halvdel av 1700-talet. Uklare eigedomsforhold. Deler av trasé har vore og er i bruk som kommunal veg.	Regional vernestatus.	
Tettstader/ handelstader	17	Buena	Tidlegare butikk, restaurant, privat kai, buer og naust		
Tettstader/ handelstader	29	Vedholmen/ Bruarøy	Handelsstad på Vedholmen og Bruarøy. Vedholmen nedlagd. Butikklokala mykje ombygde. Butikk på Bruarøy riven og bygd ny 2026.	Vedholmen har omsynssone H570.	
Tettstader/ handelstader	32	Kvalesund gbnr 32/1	Handels- og gjestgjevarstad i Søre Øyane frå ca 1650 då sjøen var hovudvegen. Privat eige som feriebustad	Har omsynssone H570	
Tettstader/ handelstader	52	Osøyro	Strandstad og kyrkjestad. Vaks for alvor ved etablering av Osbanen på 1890-talet.	Landboden 4,Postvegen 4 og 8 har sosikode 1210 for bygg som skal bevarast, det har også Postvegen 1, Brugata 10, 26, 36, 38, 48, Torggata 2, Øyro 2, 4 og 17	
Tettstader/ handelstader	122	Eikelandsosen	Gammalt sentrum på Torsneset og ved Koldalselva frå andre halvdel av 1800-talet, nytt senrum etablert på fylling "Leiro" på 1980-talet	Trehusmiljø på Neset har omsynssone H570	
Tettstader/ handelstader	185	Strandvik sentrum	Sentrumsbusetnad med kyrkje, skule, barnehage, tidlegare butikkar, tidlegare bakeri, tidlegare fargeri, ny butikk	Vurdera omsynssonar og sosikodar for sentrale historiske objekt i miljøet	
Tettstader/ handelstader	194	Sævareid	Industristad 1867-1977. Sævareid Pap og Kartonfabrikk. Industrianlegget transformert heilt til smoltanlegg. Eigar: Alsaker. Hadde fleire butikkar, bakeri, post, losjehus, ungdomshus. Store endringar etter 1977		
Tettstader/ handelstader	207	Baldersheim 207/5	Handelsstad med landhandel , meieri, bakeri og damskipekspedisjon etablert i 1916. Handelsbua seksjonert til husvære.	Vurdera omsynssone H570	
Tettstader/ handelstader	220	Sundvorøy gbnr 220/3	Etablert 1880-talet med sjøhus og bryggja. Krambu og bustad i hovudhus. I drift til 1900.	Har omsynssone H570	
Tettstader/ handelstader	220	Handelsstaden Sundvor	Etablert på fastlandet som Th Sundvor landhandel og i drift 1900-1998.	Har omsynssone H570	
Villa-/bustad/ feriebustad	16	Villa Lysø, gbnr 16/1	Ole Bull, arkitekt Conrad Fredrik von der Lippe, arabisk-maurisk stil, 1873.	Foreslår sosikode 1210 på villa i tillegg til omsynssona H570	
Villa-/bustad/ feriebustad	27	Kjeglebane og Musikkhall	Bygd i 1916 som del av Fridtjof Sundt (1867-1922) sin fritidseigedom i 1916. Restaurert med løyving frå m.a. Kulturminnefondet. Eigd av stifting.	Vurdera omsynssone H570 og sosikode 1210	
Villa-/bustad/ feriebustad	29	Kobbavågen, gbnr 29/3, 18	Fritidseigedomar, Jebsen, Arkitekt: Phil Johannessen,	Arkitektteikna 1900-tals	
Villa-/bustad/ feriebustad	47	Bakketun gbnr 47/14	Sommarbustad, kjøpmann Wesenberg 1920, Ferstad. Arkitekt Finn Bryn. Empire, klassisisme, autentisk - godt bevart. Fine detaljar som pilastrar, pediment, tannsnittprofilar og lunettvindu. Stram symmetri. Opphaveleg med eit storslått parkanlegg.	Høg verdi, foreslår sosikode 1210 og omsynssone H570	
Villa-/bustad/ feriebustad	47	Ferstadskogen, gbnr 47/6	Chr. Michelsen, 1917, sommarbustad, Flytta frå Forstrøno?	Foreslår sosikode 1210 på villa i tillegg til omsynssona H570	

Villa-/bustad/ feriebustad	47	Ferstadneset, gbnr 47/37	Skipreiar Berg-Olsen, 1918, sommarbustad		
Villa-/bustad/ feriebustad	52	Stegen 45, gbnr 52/58	St. Hanshaugen, dr. St. Tschudi Madsen, 1925, sommarbustad. Kommunal eigedom.		
Villa-/bustad/ feriebustad	63	Troppabakken 11	Våningshus bygd av treskjerar og møbelsnikkar Ola Hjelle i 1909. Hadde verkstad på eigedomen.	Har sosikode 1210	
	63	Borgavegen 1 - Hauge 63/41	Våninghus - lite bustadhus med sosialhistorisk verdi	Har sosikode 1210	
Villa-/bustad/ feriebustad	63	Solstrandsvegen 157, Gbnr 63/63, 67	Autentisk sommarbustad, Frida Grieg og Håkon Shetelig	Områdeplan Hauge H570_4, vidareføre KPA	
Villa-/bustad/ feriebustad	63	Villa Sana, gbnr 63/573	Sokneprest Albert Henrik Mowinckel, 1883, sommarbustad 1893-1922, så driftsstyrarbustad Osbana, lensmannsbustad 1934-1964, psykologisk behandlingsheim frå 1964,	Har omsynsson H570 for eigedom og sosikode 1210 for bygg	Gamle Finnebrekka
Villa-/bustad/ feriebustad	63	Lurane, Solstrandsvegen 157, gbnr 63/63	Konsul Joachim Grieg, 1920, sommarbustad, Håkon og Frida (Grieg) Shetelig,	Høg verdi, særs autentisk, har omsynssone H570 og sosikode 1210	
Villa-/bustad/ feriebustad	63	Wallendahl, Lyngheim gbnr 63/475,	Jernvarehandlar Wallendahl, 1897, sveitserstil, både arkitektonisk og sosialhistorisk verdi	Har omsynssone H570, og sosikode 1210	
Villa-/bustad/ feriebustad	64	"Marie Østrems hus" 64/24	Bustadeigedomen til Marie Østrem (1890-1983) som dreiv eit omfattande motstands- og sosialt arbeid under 2. verdskrig	Vurdera omsynssone H570, og sosikode 1210	Lyssandtræ i Borgavegen
Villa-/bustad/ feriebustad	64	Villa i Bergensklassisme 64/4	Bygd av Lensmann Claus Nieuwejaar og Gjertrud Garmann Astrup Krûger i 1851. Embetsmannsarkitektur typisk for perioden.	Vurdera omsynssone H570, og sosikode 1210	Lyssand - Midtbøvegen
Villa-/bustad/ feriebustad	65	Fagerbø, Midtbøvegen 16, gbnr 65/15	1889 autentisk og er representativ for stilen og tidsperioden med originale detaljar. Fagerbø har i seg sjølv kulturminneverdi, men står og i ein samanheng med Den Stavangerske postvei og fleire eigedomar langs Midtbøvegen, som saman dannar eit kulturmiljø.	Har omsynssone H570, og sosikode 1210	20/8043 - 57
Villa-/bustad/ feriebustad			Sjå også Røtinga Sturlung, Pettersen og Lundquist (les i Jenssen 2016:283)		